Ч. 278 (13.226). Львів, четвер 15. грудня 1932. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За спадщину Гінденбурга.

Яке значіння має закон про встановлення заступника президента республики.

Берлін, 10. грудня 1932.

Передбачене здійснилось: три дні нового райхстагу пройшли під знаком одностайности і діловитости. Ні уряд, ні райхстаг не мали приводу проти себе виступати, як це завелося підчас Папена.

Замісць комуністки Цеткін цим разом відкривав перше засідання майже ровесник Гінденбурга, генерал Ліцман, герой німецьких успіхів проти Москви в 1914 році. Отже замісць демонстрації плазунства перед всемогутнім Сталіном, за цей раз були ми свідками демонстрації найбільшого німецького патріотизму. А те, що найстарший посол виступав в імені наймолодшої і найбільшої партії, було „мементом" на адресу цілої „старшої Німеччини". Він у своїй промові підкреслив цей момент, коли гостро заапелював до президента Гінденбурга: „Не готовити для німецького народу ще більших розчарувань, якщо не хоче стягнути на себе проклонів..."

Ця промова наче надала напрям праці парляментові. Поміж усіми прийнятими рішеннями і окремими моментами головне місце займає ухвалення закону про заступництво президента республики величезною більшістю 404:127 і незвичайно брутальний виступ комуністів проти Гінденбурга. Оскільки згадане рішення задокументувало бажання парляменту забезпечити Німеччину від ріжних закулісових плянів на випадок передчасного уступлення чи смерти старого фельдмаршала, остільки комуністичний виступ спровокував чергову ганебну сцену бійки червоних з брунатними.

Коли дивишся на кількадесять озвірілих депутатів озброєних у телефони, сплювачки, столи, стільці, лямпи і т. д., а після того на перевязані голови, руки чи ноги, то мимохіть признаєш, що з парляментарними установами в Німеччині не все в порядку. Колиж пів години після такого бою бачиш, як ріжнородні партії спокійно і гідно виступають в обороні народу і держави від безвідповідальних затій, то мусиш признати для кожного народу абсолютну конечність громадсько-суспільного представництва, яке стоїть на сторожі інтересів загалу і рішуче поборює тих, хто у своїй гуртково-егоїстичній засліпленості переступає межі...

*

Для всіх стало ясним, що найбільш актуальним питанням німецького політичного життя стало: **що буде після Гінденбурга?**

Згідно з нім. конституцією, президента вибирає цілий нарід на час 7 років. Вибраним є той кандидат, який одержує або понад половину зданих голосів у першому голосуванні, або звичайну більшість у другому голосуванні. Так вибрали в свій час першого президента Еберта і двічі вибрали другого президента Гінденбурга. Одначе німецька конституція залишила відкритим питання заступництва президента на випадок його довшої недуги або смерти. Зазначено тільки, що канцлер стає на перші дні заступником, а рівночасно райхстаг рішає питання, хто має бути заступником аж до виборів нового президента.

Тому після смерти Еберта райхстаг прийняв одноразове рішення передати заступництво президентові Державного Суду, що ним був тоді Симонс. Проте і надалі у самій конституції питання залишалося відкрите. При нормальних відносинах у державі це не булоб річю небезпечною. Зовсім інший вигляд прийняла справа в останніх місяцях. За короткого правління Папена підносили голову ті кола, які 14 років після світової війни тільки й чекали на нагоду перетворити державу у знаряддя вузько-класових інтересів. Як виявилося підчас дебати в райхстагу, поголоски про створення якоїсь „регентури" після Гінденбурга не були безпідставні. Фракція Гугенберга підтвердила те, заявляючи, що — на її думку — президент Гінденбург має сам у своєму „політичному заповіті" визначити заступника до часу переведення виборів нового президента.

І без цієї заяви знали інші партії, що зміна конституції у справі заступництва президента є невідкладною конечністю. Для націонал-соціялістів, у першу чергу, це пекуче питання, бо нема сумніву, що Гітлер кандидуватиме знову на президента. Для центра і близьких до нього груп є це засадничою „державною необхідністю". Врештою, для соціял-демократів стоїть це питання у площині: республика або монархія?

Таким чином з ріжних інтенцій за вийнятком Гугенберга і комуністів, довкола закону про заступництво президента німецької республики: коли з якихнебудь причин його урядування припиниться, заступатиме його президент Державного Суду.

*

Розуміється, цей закон подиктований не тільки юридичними чи державно-політичними міркуваннями. Його прийнято з огляду на актуальний характер цілком конкретного питання: **хто буде президентом Німеччини після Гінденбурга?**

Ми пригадуємо собі 1925 рік, коли у першому голосуванні виступало аж 7 кандидатів. З них найбільше голосів мали Ярес і центровець Маркс. Для правих кол було очевидним, що в другому голосуванні Маркс переможе Яреса. Аби цьому запобігти, в останній хвилині рішили — не без великих вагань — протиставити республиканському кандидатові найбільш популярного героя світової війни, фельдмаршала Гінденбурга. Отже тоді перемогла не особа, а імя, яке було найбільш відоме всім німцям.

За 7 літ положення змінилося. Авторитет Гінденбурга-президента не піднісся понад Гінденбурга-фельдмаршала. У виборах минулої весни проти нього обєдналося кільканадцять міліонів німців. Перше голосування не дало йому навіть половини всіх голосів. І в другому голосуванні проти нього зібрав Гітлер все ще 14 міліонів. Якщо Гінденбург переміг, то виключно завдяки лівим партіям. При підтримці урядуючого правління зібрати всього на 5 міліонів голосів більше Гітлера, це не була велика побіда.

Але хто зможе зібрати стільки голосів при слідуючих виборах. Саме це питання є джерелом найновішого закону про заступництво. Цим питанням цікавиться нині ціла Німеччина. Його вже місяцями обмірковують у найбільш міродайних політичних колах.

Націонал-соціялісти переконані, що після Гінденбурга найбільше популярним діячем у Німеччині буде Гітлер. Вони вживуть напевне всіх зусиль, щоби до часу виборів президента ніхто не зміг здобути великого авторитету. І головно з цих міркувань змінили свою тактику супроти уряду Шляйхера. Серед них кружляє поголоска, що саме теперішній канцлер гадає висунути свою кандидатуру проти Гітлера. Тому й ведуть супроти уряду Шляйхера гостру тактику. У заявах і часописах твердять, що про „толерування" Шляйхера не може бути мови, а в парляменті мовчазно залишаються на своїх місцях, коли ліві голосують за внесками неприємними для уряду. Їм залежить на тому, щоби Курт ф. Шляйхер найбільше заплутався у парляментарно-кулюарній сітці, і вкінці скомпромітував себе в очах масового виборця.

Середні політичні партії теж цікавляться кандидатурою третього президента Німеччини. У протилежності до „брунатних" католицькі і споріднені політики бажалиб витворити впродовж найкоротшого часу авторитет якогось поважного діяча. Тому й рахуються з можливістю підтримати Шляйхера, але одночасно перешіптуються і щодо Брінінга...

Простіше справа стоїть серед соціял-демократів. Їм не до того, щоб думати над власним кандидатом на президента. У майбутньому голосуванні підуть вони за тим, хто матиме найбільше виглядів перемогти Гітлера.

*

Нема нічого дивного і негідного в тому, що ще за життя президента Гінденбурга всі заклопотані поділом його спадщини. Бож та спадщина, як показали останні 3 роки політичного життя Німеччини, є дуже і дуже великою.

Конституція німецької республики має в собі славнозвісний **сорок-осьмий параграф.** Покликаючись на нього, президент може поширити свою владу більше ніж кожний з новітніх монархів. У руках Гінденбурга той параграф часто обертався проти ріжних партій і ріжних осіб. На нього покликався Брінінг і Папен... І вони мусіли відійти перед силою того параграфу! Владою президента Гренер намагався поборювати Гітлера... Тоюж самою владою усунули Гренера! Соціял-демократи вибрали Гінденбурга з необмеженою владою... Він обернув ту владу проти Бравна-Северінга! А всі заходи президент виправдував лише своїм сумлінням і відповідальністю перед батьківщиною та Богом...

Не знає сьогодні ніхто з певністю, кому припаде спадщина Гінденбурга. Знають тільки, що вона може припасти Гітлерові... Осьтількиб це сповнилося, то всі партії свідомі повного політичного переустрою Німеччини. І коли на засіданнях райхстагу один за другим виступали промовці в дебаті над президентським законом, то самі внескодавці гітлерівці Фрік і тов., не промовили ні слова. Їх закликали інші партії висловитися. У відповідь на це з правого крила піднеслася мовчазна самовпевненість. А поміж словами промовців бреніло боязке питання: де той німець, що не допустить Гітлера зайняти місце Гінденбурга?

П. Кален.

Хто підписав петицію до Ліги Націй у нашій справі.

Свого часу подали ми точніші інформації про англійських діячів, які поклали свій підпис на петиції до Ліги Націй у нашій справі. Тепер доповнюємо ці інформації новими за „Українським Бюром" у Льондоні. Є там такі особи:

Проф. Гарольд Ласкі, професор політичних наук у льондонському університеті, поч. лектор і професор університетів Гарвард і Єйл у Зл. Державах; в 1929 р. член законодатної комісії.

Сер Едвард Кріпс, державний радник, мировий суддя, член палати послів (лейбурист); син льорда Пармура, відомого міжнародного юриста; у 1930 р. міністр судівництва.

В. Лан, член палати послів; в 1924 р. парл. секретар кольоніяльної торговлі; в 1929 р. віцеміністр кольоній; в 1929—1931 рр. віце-міністр доміній.

В. С. Ліддал, член палати послів (консерв.); журналіст.

Джофрей М. Мандер, член палати послів; в 1921 р. головний суддя графства Стеффордшір.

Проф. Гілберт Моррей, голова Міжнародного Комітету Інтелектуальної Співпраці; президент „Злуки Товариств Ліги Націй" (від 1925).

Голфорд Найт, державний радник, член палати послів (нац. лейбурист); адвокат.

Майор Г. Л. Натан, член палати послів; член жидівської комісії для управи Палестиною.

Льорд Реслер, державний радник, член палати льордів; президент протиалькогольного союзу Британії.

Пані С. Д. Рекгам, д-р літератури, членкиня багатьох наукових товариств.

Б. Рассель, відомий фільософ.

Пані Г. М. Своnвік, перша президентка британської секції Міжнародньої Жіночої Ліги; від доручення британського уряду до Союзу Наро-

дів підчас 5-ї сесії (1924) і 10-ї сесії (1929); в 1924 р. редакторка журналу „Закордонні Справи".

Льорд Снел, в 1930 р. член державної Економічної Комісії; в 1931 р. віцеміністр для справ Індій.

Сер Чарлс Тревелїян, мировий суддя; колишній член палати послів; в 1924 і 1929—1931 рр. президент Шкільної Ради.

Дж. А. Льоват Фрейзер, член палати послів (нац. лейбур.); адвокат, письменник.

Полк. Сер Франсіс Фріментл, лицар Ордена Брит. Імперії; член Академії Наук; лікар; мировий суддя; член палати послів (консерват.) і член льондонської Міської Ради.

І. Фут, член палати послів; член Індійської Ради (Круглого Стола) в 1930—1931 р.; міністр гірництва в 1932 р.

Еріо грозить димісією.

ПАРИЖ, 13. XII. ПАТ. Комісія фінансова та закордонних справ зібралася, щоби вислухати пояснень премієра Еріота й міністра фінансів Жермен Матена про висліди останніх французько-англійських переговорів. На думку членів уряду англійський кабінет заявиться сьогодні за заплатою грудневої рати. Всеж оба міністри просили комісії, щоби відложили свої наради до полудня, аби було можна розглянути текст резолюції, який устійнить рада міністрів після того, як запізнаймиться з резолюцією британського уряду.

Премієр Еріо заявив, що колиб не одержав сьогодні більшости, не згодиться взяти участи в уряді, який не погоджуватиметься з його думками, які він зясував на понеділковім засіданні палати.

КОМІТЕТ ЗНАВЦІВ ЛЬОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 13. XII. ПАТ. Комітет знавців для справ льондонської господарської конференції збереться 9. січня 1933 р., щоби устійнити остаточну програму конференції та опрацювати рапорт для організаційного комітету Ради Ліги Націй. Організаційний комітет збереться при кінці січня.

Комітет 19-х.

ЖЕНЕВА, 13. XII. ПАТ. Комітет 19-х, який мав приготовити примирні резолюції в справі китайсько-японського конфлікту, поручив редакційному комітетові приготовити текст, що мав бути основою для пізніших розмов у тяжких справах примирної акції. Текст предложать комітетові 19-х з кінцем цього тижня, а потім збереться надзвичайне зібрання Ліги Націй.

—o—

Пос. Патек кидає Москву.

МОСКВА, 13. XII. ПАТ. Посол Патек кидає своє становище 17. грудня. 11. грудня відбулося в польськім посольстві прощальне приняття.

—o—

З української преси.

„Болючий доказ безрадности".

Голос з приводу трагедії в Городку.

„Мета" з 11. ц. м. принесла обширну статтю п. н. „З перспективічної віддалі", присвячену аналізі доцільности чи шкідливости таких подій, як недавня у Городку. Як мотто до статті взяв автор цитат із „Слова до української молоді" митрополита Шептицького, про те, що „не зривами одної хвилини, лише безупинним напруженням і безупинними жертвами аж до крови і смерти многих поколінь двигається народ..."

Виймаємо з тієї статті кілька цікавіших уривків:

„Признаємо отверто, що відчуваємо величезні труднощі, коли з обовязку української публіцистики приступаємо до аналізи цієї трагічної події. Безперечно найлекше мовчати, або заслонитися християнською етикою, що безоглядно осуджує всяке насильство і вбивство. Однак трудність не у підході. Він для нас ясний: виключаємо без застережень терор, насильство і морд як засоби політичної боротьби. Трудність ось у чому: чи між світом підземельним і його симпатиками з одного боку, а світом леґальної політичної боротьби, до якого себе зараховуємо, з другого боку, — може ще істнувати спільна мова?..

Дозволимо собі висловити надію, що трагедія українських західних земель ще так далеко не посунулася, щоби на них уже були виключені первні західньо-европейського духового і морального порядку, що ще не конче мусить тут мати право горожанства лише хаос і руїна. Однак останні події в Городку й у Львові вказують на те, що ці землі вже дуже недалекі від цього...

Ствердивши, що терористична акція українських революційних груп (Городок) і терористична акція польських боївок (львівські протижидівські ексцеси) мають те саме джерело: хвору атмосферу, автор не хоче на цю атмосферу скидати всієї відповідальности.

Щож лекшого, як критично „переїхатися" по польському державному режімі і польській національній політиці останніх років! Політичне сумління „перехідньої конюнктури" було би чисте. Однак не сумління народу, що живе історичним життям зі живчиком століть. На нашу думку, українське політично думаюче громадянство замало перепоєне свідомістю, що відповідальність за долю західних українських земель несе перед історією — у перспективі віків — у першу чергу таки український, а не польський світ... На жаль, стріли на городецькій пошті це не лише познаки скріплення стихії бунтарства, але й болючий доказ нашої безрадности...

Можемо докладно зрозуміти мотиви діяльности українських революційних організацій. Однак не можемо в ніякому разі їх оправдати. Український скрайній націоналізм, задивлений у живі й історичні приклади інших народів, не є спроможний на холодну оцінку теперішнього жахливого положення українського народу і шукає виходу в хаосі боротьби всіх проти всіх. З попелищ руїни думає мабуть, відродити Українську Державність.

В обличчі катастрофи находить вихід лише той, хто здібний на холодну розважливість. Нам відомі факти з історії визвольних рухів інших народів, що молодь нераз кидала на терези випадків свій темперамент. Нам відомо теж, що треба нераз довгих десятків років, щоби потім рішити, коли таке вмішання темпераменту у політику було помилкою, а коли конечною, хоч болючою операцією. Доказ, — визвольна боротьба поляків і ірляндців. Однак нам відомо і те, що кожний радикалізм паде під ударами ще більшого радикалізму, аж до — самовинищення. Доказ — французька і большевицька революція. Питаємо, чи сучасне положення українського народу є того роду, щоби він міг видержати політику самозїдаючого себе радикалізму? А хоч би навіть лише політику послідовної збройної боротьби, аж до національної революції включно?

Відповідь лише одна: Ні! Робити безпосередні історичні анальоґії з прикладів інших народів це значить зробити фатальну перспективічну помилку. Теперішніх засобів боротьби поневолених народів у ніякому разі не можна рівняти зі засобами боротьби з XIX. в., та хоч би й навіть у перших роках XX. в. Приклад ґітлеризму доказує, що й незвичайно дужий нарід, перший у світі під оглядом технічної цивілізації і найбільш досконалий з усіх народів під оглядом почуття масової дисципліни, може заломитися при вжиттю тактики терору. Тепер не бомба і насильство, не лицарство абсурду і біль саможертви, не дрібний гурт людей, готовий однаково на подвиг як і на смерть, лише дух і мораль, безупинне напруження і консеквентна воля, свідомість і однозгідність ділання міліонів — ось ті діючі сили, які втримують на поверхні життя сучасні народи і їхню християнську цивілізацію, не дозволяють їм скотитися у безодню анархії і хаосу. Вони і лише вони допоможуть нам розбудувати і девести українське державництво до його політичного оформлення...

ДИПЛЬОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ МІЖ КИТАЄМ І СРСР ПРИВЕРНЕНІ.

ЖЕНЕВА, 13. XII. ПАТ. Літвінов конферував із китайським делегатом Єном. Після конференції оголосили однозвучні ноти, в яких сказано, що оба уряди бажають привернення приязних взаємин між обома державами. Тому то уряди СРСР. і Китаю постановили вважати правильні дипльоматичні та консулярні взаємини привернениими з сьогоднішнім днем.

Ширіть наш часопис!

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. ГРУДНЯ 1932.

Д-Р ОСИП ФІЛЯС. 5)

Суспільна опіка
у наших умовинах.

Третя причина це брак опіки над нешлюбною мамою та її дитиною. Доля такої мами та дитини страшна, бо неузаконнена вагітність це ганьба серед громадянства, яка цілим своїм тягарем паде на жінку та її дитину. Звичайно бувають це молоді, життєво недосвідчені жінки у 75 відс. служниці, фабричні робітниці, кравчині, швачки і т. п., себто кляса жінок, що живе виключно з праці своїх рук. З хвилиною вагітности таких жінок громадянство позбавляє їх змоги заробітку, даху над головою, хліба. Звичайно лойно тоді починається таку жінку моралізувати. За пізно. Не пора давати їй спізнені науки, треба умово та фізично піддержати її, хочби виявити добре серце як для бідних, бо інакше, і так звичайно кінчається, жінка така звертається проти громадянства і стає або проституткою, або накладає руку на життя своє та дитини, дитину підкидає і тим самим обтяжує коштами громадянство, а густо часто дитина її тратить народність та віру в користь багатшої національности. Тому то жінка з неузаконненою вагітністю старається позбутися причини її ганьби, нужди та голоду. Не поможе постанова карного кодексу, бо він бере в оборону нешлюбну дитину, але не маму.

Коли жінка хоче перевести викидень, не маючи на це звичайно коштів, звертається до всяких несовісних дорадників. Не помагає тут ніякий карний закон, бо життя і тверді обставини спричинюють, що кожний рятує себе як може. Без огляду на карний закон скількість кримінальних нелікарями виконуваних викиднів з року на рік зростає. На підставі статистики Кас Хорих у Польщі в часі 1921—1926 року обслужили Каси Хорих вдвоє більше породів як у попереднім часі, а викиднів семикратно більше. У році 1928 Каси обслужили 22.071 випадків штучних викиднів.

Тому, що 1/6 населення Польщі обезпечена є в Касах Хорих обчисляють, що в усій Польщі 132.426 жінок потребувало лікарської помочі і опіки наслідком кримінального викидня. Усіх викиднів на рік обчисляють за цей час приблизно на міліон. З поміж жінок зі штучно викликаними викиднями 5 відс. зараз гине, 50 відс. стає каліками, хворує місяцями та роками побільшує скількість жінок нездібних до праці на якийсь час або на завсіди.

Це величезна економічна втрата та суспільний тягар.

Смертність нешлюбних дітей завсіди вища як шлюбних. З 100 живоуроджених нешлюбних дітей померло 1913 р. — 45 відс. 1922—26 пересічно 68 відс. 1928 р. майже 80 відс. У Львові в місяці червні ц. р. на 68 гр.-кат. породів 51 шлюбних і 13 нешлюбних уродилося неживих *нешлюбних* 4 себто 30 відс.

Четверта причина смертности дітей це недостача належної опіки над здоровою та хворою дитиною. Тут маємо цілковите незнання — навіть серед інтеліґентних верств, не кажучи про селянство — про основи піклування немовляти до кінця першого року життя, незнання примітивної гигієни немовлят; дітям подають невідповідну поживу та недокормлюють їх, наслідком чого вони вчасно западають на кривуху, раніше перебувають гострі пошесні недуги, раніше заражуються туберкульозою. Маємо до діла з домашнім лікуванням родичами хворих дітей на розлади кишково-шлункового проводу у літі (I. вершок смертности немовлят у році) та уклад дишних доріг у зимі (II. вершок). Для хорих дітей на цілім нашім просторі є всього яких 250 ліжок.

Старші діти до 5 років життя більшина вмирає по причині гострих пошесних недуг.

Молодь та старші громадяни вмирають від туберкульози, пістряка (рака), недуг серця та інших недуг. Одначе не саме вимирання населення, але затяжні недуги як туберкульоза, полові (венеричні) недуги, алькоголізм, нікотина приневолили суспільних діячів до праці. Їхні завдання означені в першій мірі витратами народів. Завдання ці такі:

1) Активна боротьба з гострими пошесними недугами. Розсліди пошесних недуг перейшли у ділянку експериментальних досвідів і прояснили багато загадок, на які клясична бактеріольоґія не могла дати достаточної відповіди. Праця цілого ряду дослідників разом із практичним дослідом підчас війни — позволили ввести у практику вказівки до вдатньої боротьби з гострими пошесними недугами.

(Продовження буде.)

Ювилей „Маслосоюзу“.

Богослуження в церкві св. Юра. — Посвячення дому і фабричних обектів. — Привітна промова Преосв. д-ра Івана Бучка. — Святочні збори.

25-ліття своєї праці вшанував „Маслосоюз“ великим ювилейним святом, що відбулося у вівторок 13. ц. м. при участи численних представників українських товариств та установ, делегатів молочарських кооператив з краю, представників української преси і т. д.

Свято почалося благодарственним богослуженням, що його відправив у церкві св. Юра в год. 8. рано *о. прал. Куницький*. Після того була панахида за померших членів, яку відправив *о. мітрат Базюк* в асисті духовенства.

В год. 10.15 почалася в забудуваннях „Маслосоюзу“ при вул. Б. Гловацького ч. 23. друга часть свята — посвячення нового дому і нових фабричних обектів. Посвячення довершив *Преосв. д-р Іван Бучко* в асисті о. мітр. Базюка, о. прал. Куницького й інших, після чого виголосив на поміри високопатріотичну промову, при кінці якої зложив ґратуляції і подяку проводові „Маслосоюзу“ і всім його робітникам за велику й успішну працю.

СВЯТОЧНІ ЗБОРИ.

Третю частину свята, святочні Заг. Збори, що відбулися у найбільшій салі фабричного будинку, розпочав хор, відспівавши кооперативний гимн „Заспіваймо“. Після того отворив святочні надзвичайні Загальні Збори „Маслосоюзу“ голова Надзірної Ради Т-ва *сен. Павликовський*, що привитав живучих членів-основників, присутніх достойників церкви, представників українських політичних, культурно-освітніх та економічних установ, зокремаж представників братніх кооперативних установ та найближчих співробітників молочарської кооперації з цілого краю. Витаючи представників української преси, спинився сен. Павликовський коротко на великанській ролі „Діла“ в розвитку кооперації, яка нашому органові завдячує дуже багато, бо він ішов їй завсігди назустріч. Накінець промовець згадав про працю трудового селянства, як основу великих успіхів „Маслосоюзу“.

Після отворення запропонував сен. Павликовський до почесної президії присутніх на Зборах членів-основників: *о. радн. Миколу Гошовського, о. катехита Миколу Матковського і дир. Ярослава Кисілевського*. Крім того представника Т-ва „Просвіта“ *ред. Вас. Мудрого* і представника Краєвого Т-ва „Сільський Господар“ *о. мітр. Т. Войнаровського*. Це предложення приняли Збори гучними оплесками, при чому всім цим представникам вручено ювилейну відзнаку, спеціяльно видану „Маслосоюзом“ на це свято.

Коли вичислені особи заняли місця за президіяльним столом поруч ділової президії, *дир. Мудрик* відчитав протокол І. Заг. Зборів „Маслосоюзу“ з 26. вересня 1907 і протокол Заг. Зборів з 25. VIII. 1908. Збори вислухали незвичайно уважно обох цих протоколів, чим зложили належну подяку і поклін ініціяторам та першим подвижникам великого діла.

ПРИВІТИ УСТНІ.

З черги приступлено до привітів. Перший забрав слово представник Т-ва „Просвіта“ *ред. В. Мудрий*, який зазначив, що „Просвіта“ горда з досягнень „Маслосоюзу“ і нинішнього свята, бож вона дала почин молочарській кооперації, яка вийшла з лона „Просвіти“. Успіхи „Маслосоюзу“ — це доказ, що може солідна, витревала, послідовна органічна праця, ведена під фаховим проводом. За ту працю складає сердечну подяку і признання проводові і всім працьовникам „Маслосоюзу“.

Від парляментарного клюбу УСРП витав „Маслосоюз“ *сен. д-р Іван Макух*, який підніс, що нинішній ювилей — це свято праці. Тільки тверда й невпинна праця виведе нас з руїни на ясний шлях і принесе нам кращу долю.

З черги виголосили палкі привіти *дир. Ю. Шепарович* від кооперації для загального закупу і збуту, обєднаної в Центросоюзі, і *д-р Мих. Волошин* від централі кооперації кредитової, себто від Центробанку. Д-р Волошин згадав м. ін., як то колись у д-ра Евгена Олесницького і його кількох другів зродилася була думка про потребу українських фахівців для молочарського діла. А нині ми маємо вже сотні фахово вишколених молочарських робітників, які, як досі, здали свій іспит прегарно.

Як останній виголосив сердечний привіт член І. надзірної ради „Маслосоюзу“ *о. Мик. Гошовський*, що згадав про тяжкі початки, про перших заслужених діячів молочарської кооперації і про нинішні її досягнення. При кінці зложив сердечні побажання всім діячам „Маслосоюзу“ на руки його директорів, висказуючи бажання, аби вони дочекали золотого ювилею Т-ва в інших, кращих умовинах загально-українського життя.

ПРИВІТИ ПИСЕМНІ.

Писемні привіти прислали: митрополит Шептицький, філія „Просвіти“ в Стрию, Ревізійний Союз Українських Кооператив, Краєве Госп. Т-во „Сільський Господар“, Українське Національно-Демократичне Обєднання, Управа УСРП., Народня Організація Українців міста Львова, Наукове Т-во ім. Шевченка, Українська Господ. Академія в Подєбрадах, Т-во Прихильників УГА. в Подєбрадах, Український Університет у Празі, Український Наук. Інститут у Берліні, Т-во українських економістів у Чехословаччині, Нац. Музей, Гол. Управа „Р. Ш.“, Нар. Торговля, Центр. Кооп. Банк, Кооп. Банк „Дністер“, Т-во взаїмних обезпечень „Дністер“, Земельний Банк, Достава, Союзний Базар, Фортуна Нова, Елегант, Спортове Т-во „Україна“ й ін. Крім того наспіли дуже численні привіти від ріжних повітових, головно економічних установ, від багатьох пресових органів, у першу чергу від „Діла“, та від приватних осіб. Тут зазначимо, що збори приняли незвичайно живими оплесками привіт від буковинської молочарської кооперації Ель-ка, від кооперації Волині і від кооперації білоруської.

РЕФЕРАТИ.

Після вислухання привітів забрав слово *сен. Юліян Павликовський*, що виголосив основний реферат, подавши історичний перегляд діяльности „Маслосоюзу“ в роках 1907—1932. По нім *дир. Андрій Палій* виголосив другий реферат на тему: „Напрямні праць „Маслосоюзу“ при започаткуванні другого чвертьстоліття“. Оба реферати нагородили присутні гучними оплесками.

Замкнув ці ювилейні Збори голова сен. Павликовський, подякувавши всім делегатам і гостям за участь.

У святочних Зборах взяли участь: оба наші епископи д-р Бучко і Н. Будка, о. мітр. Базюк о. прал. Куницький, сен. д-р І. Макух і цілий ряд найвизначніших українських громадян зі Львова та з провінції. Загально було на святі: 62 представників молочарської кооперації з краю, 107 гостей і ок. 60 службовиків „Маслосоюзу“.

АМЕРИКА ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ПОЛЬЩІ ЗАПЛАТИ.

З кол близьких до американської амбасади в Варшаві повідомляють: Злучені Держави у новій ноті зажадають заплати припадаючої рати, а рівночасно зазначать, що після заплати готові переговорювати в справі устійнення умовин щодо сплачування дальших рат.

ПРОТИ ПОВОРОТУ НІМЕЧЧИНИ НА РОЗБРОЙНУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

БЕРЛІН, 13. XII. ПАТ. Оголошений німецько-національною партією комунікат виступає гостро проти повороту Німеччини на розбройну конференцію та зазначує, що заява пятьох держав згадує лише про це, що рівноправність у ділянці зброєнь має бути одною з основ, якою буде кермуватися конференція. Одначе спосіб приноровлення тієї рівноправности має устійнити конференція. Комунікат побоюється, що приречення Німеччини в тій справі могли би вважати признанням статус кво або готовістю заключення східного Льокарна.

—o—

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 15. ГРУДНЯ 1932.

Д-Р В. МОРАЧЕВСЬКИЙ 2)

Осіння виставка образів

Українського Товариства Прихильників Мистецтва.

(Докінчення).

Образи В. Ласовського оригінальні в барві. Як портрет В. К., так і портрет М. К. є виразом особистого відчуття і певно авторові йшло більше про те, щоби надати цим портретам деякого значіння, як про те, щоби віддати подібність; більше про передачу характеру, до якого достроєна барва, ніж про подробиці рис лиця. Звідси, як у портретах так у пейсажах бачити можна змагання спрямоване до якогось дуже індивідуального відчування барв та форм. До визначних картин цього роду належить студія „Два хлопці“, вдержана в брунатних барвах або „Ляльки“, в яких артист шукає способів для висловлення вартости мальованих предметів.

М. Мороз є перш за все колірностом. Чистотою барв та своєрідною ясністю виріжняються серед інших. Безперечно в рисунку добачити можна впливи О. Новаківського, одначе видно своєрідність характеру, а „Храм у Космачі“ один з других є доказом, що цей артист уміє відтворити красу сцени, хоча при цьому дбає за деяку геометричну лінію, яка виражується рядом чорних постатей, що йдуть до церкви. Так служить маляреві природа, щоб висказати його замилування до деяких ліній. Водопади, хоч ріжні змістом, мають ті самі прикмети при передачі руху води з зовсім вичисленими напрямами ліній.

Картини С. Луцика, передовсім його портретові студії є дуже характеристичні. Схопленням пейсажу вносить він деяку індивідуальність та щирість, хоча нагадує стилем інших артистів.

Нечисленні картини четвертої кімнати говорять про добре зазначену індивідуальність там приміщених артистів. Акварелі „Материнство“ дуже гарно скомпонована і добре нарисована, свідчить про талант С. Зарицької.

„Мертва натура“ — в якій сіра, а чейже дуже багата симфонія барв, виявляє вражливого артиста, яким є М. Андрієнко.

Представником нового напрямку є О. Климко у своїх нарисах з улиці та шинку. Особливо оця „Кнайпа“ має дуже добре поставлену фігуру жінки, й дуже оригінальний кольорит, який усім картинам дає зрештою цікавий характер.

Портрети В. Перебийноса заслуговують на увагу. Не можна їм відмовити характеру та сили вислову.

„Мертва натура“ і „Квіти“ П. Метика з Варшави повні тонкого смаку, так як малюнки В. Хмелюка з Парижа.

Велике признання належиться О. Шатківському з Варшави за його знаменитих „Прочан“ і дуже живі пейсажі, Н. Хасевичеві за пейсажі та дереворити і О. Третякову за дуже воздушні краєвиди.

Кілька образів . Гаврилюка виріжняються серед інших особливим рисунком і технікою. Це новий напрямок В. Гаврилюка, який шукає в чому іншому вискazу для своїх мистецьких змагань. Форма предметів видається артистові надто обмеженою, тому він старається її здеформувати, замазати їх характер, щоби дати перевагу настроєві та думці.

Звідси назва експресіонізму, що обіймає найріжнородніші спроби реформування мистецьких висловів. Дальшим прикладом є композиції В. Гаврилюка, які оминають гостроту вискazу, шукаючи то настрою, якого не завсіди можна найти, чи деякого зіставлення ліній та барв, які полишають широке поле для здогадів глядача.

Не можна сказати, щоби ці спроби перетворювання або переробляювання малярства завжди були успішні, хоча можна зрозуміти та годиться доцінити тенденції артистів, що стараються витворити інші, нові форми мистецького вислову.

„Зима“ Г. Смольського і його нариси з Венеції заслуговують на увагу деяким відчуттям простору. Автопортрет досить оригінально схоплений.

А. Малюца дав декілька добрих образів. Особливо „Пейсаж з червоним дахом“ і „Вуличка в тіні“ добре намальовані.

С. Рудакевич виказує багато смаку у своїх пейсажах та мертвій натурі.

Дуже добрі і особливим чаром надихані є пейсажі О. Плешканівної. Її „Пряха“ є так у рисунку як і в колірі схоплена дуже щасливо.

Це саме можна сказати про нариси М. Морачевської, якої квіти вказують на вироблений смак та декоративні здібности. Композиція і барва говорять про культуру артистки. Пейсажі вдержані нарочно в хмарному тоні, повні чару.

Визначним карикатуристом є Р. Чорній, який себе і товаришів представив у ряді вдатних картин. Годиться пригадати, що карикатура є не легким завданням, та багато говорить про здібности автора відчувати прикмети лиця та характеру уміло, а деколи переборщувати їх своєрідно рисами. Зрештою карикатура була заняттям найбільших артистів від Леонарда да Вінчі до Виспянського і Сіхульського.

Дві дуже характеристичні різьби С. Литвиненка достроюються до високого рівня цілої виставки.

Загалом виставка дає дуже багато вражінь, що свідчить дуже пророчисто про культуру сучасних українських малярів.

З природи й техніки.

НОВЕ ЧИСЛО „ТЕХНІЧНИХ ВІСТЕЙ“.

4., 5. та 6. число „Технічних Вістей“, органу Українського Технічного Товариства у Львові, з датою 1. листопада 1932, присвячене в більшій своїй частині першому конгресові українських інжинірів, що відбувся весною ц. р. у Львові. Отже маємо там статтю інж. М. Твозидла про післяконгресові завдання та обширне і докладне звідомлення з конгресу, дальше його резолюції і статут Федерації українських інжинірів. Довідуємося, що з нагоди конгресу появиться теж пропамятна книга конгресу. Не менше цікаві дві фахові статті: інж. Р. Кахникевича про вітрові мотори нової конструкції (річ у вітряках „Ротчер“, що можна їх вживати з користю в сільськім господарстві) та інж. С. Пастернака про нові гористі копалини на наших землях (золото на Поліссі, мідь на Волині, манган і графіт на Чивчині в Карпатах, фосфорити над Дністром). Здається, що з них тільки фосфорити дадуться експльоатувати.

Крім цього в новім числі „Технічних Вістей“ находимо реферати найновіших праць з ділянки металюргії, агрономії, лісництва та фахову критику „Української Загальної Енциклопедії“) себто її гасел з ділянки фізики, техніки й технічних наук). Унормованням української технічної термінольогії займаються стаття інж. Б. Пристая та звідомлення інж. Р. Кахникевича про працю підкомісії для електротехнічної термінольогії Наукового Товариства ім. Шевченка. Богате актуальним матеріялом число замикають науково-технічно-господарський огляд новин та організаційні вістки з Українського Технічного Товариства.

НАГОРОДА НОБЛЯ З ДІЛЯНКИ ХЕМІЇ.

Цьогорічна нагорода Нобля з ділянки хемії припала американському фізикохемікові д-рові Ірвінгові Лянгмірові, керманичеві дослідної лябораторії „Дженераль Електрік Компані“ в Скенектеді, за його відкриття і досліди хемічних явищ на поверхні рідин і цінких тіл.

Лянгмір уродився 31. січня 1881 р. в Бостоні. Студіював в університетах Ню-Йорку і Ґеттінґен. На цьому останньому університеті дістав степень доктора. 28-літній стає начальником „Дослідної лябораторі у Т-ві загальної електрики“ в Скенектеді, де перебуває і досі. З 1929 р. шарльотенбурзька політехніка наділює його почесним докторатом інжинірії.

Велике значіння для науки і техніки мають праці Лянгміра над електричними розрядженнями ґазів і про будову поверхневих верств течей і цінких тіл і їх значіння для хемічних реакцій (катализ). Лянгмір подав уперше методу безпосереднього експериментального досліду тонких поверхневих верств. Однак його найважнішою працею, якій присвятив більшу частину свого життя, це досліди, переведені над електроновою (радієвою) лямпкою, яку він кількома наворотами уліпшував. „Щоби осягнути в цих лямпках можливо високу порожнечу, придумав спеціяльний рід знаменитих конденсаційних помп, які носять його прізвище. Своїми працями причинився дуже до розвитку модерної теорії атомів і електронів. В останніх часах Лянгмір працює успішно над відомими, тепер усюди вживаними, рекляминими рурками, що світять преріжними колірами. З того приводу називають теж цю внутрішню частину рекляминої рурки, яка висилає світло, „плямою Лянгміра“.

Зате нагороди Нобля з ділянки фізики не розділювали ні цього ні минулого року.

ЗЛУКА БІЛОГО МОРЯ З БАЛТІЙСЬКИМ.

З весною 1933 р. розпічнеться правильна плавба нововибудованим каналом, що сполучує Біле Море з Балтійським. Цей канал зачинається в пристані Сорока над Білим Морем. Ця пристань лежить у Карелії на залізничім шляху Ленінґрад—Мурманськ, яких 100 кільометрів від сумної слави Соловецьких островів. З містечка Сороки канал веде рікою Виг, озером Виг та рікою Теленсінка і вливається біля міста Повенец до озера Онєґа. Ріка Світ лучить Онежське озеро з озером Ладога. Дальше канал веде рікою Невою, що лучить Ладожське озеро з Балтійським морем.

Згаданий канал почали будувати перед роком. Велика кількість озер і рік в Карелії уможливила будову каналу в такім короткім часі. Економічне значіння каналу величезне. Новою водною дорогою будуть транспортувати вирубане в Карелії політичними вязнями дерево, апатит (фосфоран вапну) та вугілля з области Печори.

„ДІМ ВЧЕНОГО“.

Під згаданою назвою заснували в Парижі товариство, якого завданням є допомагати вченим в їхніх дослідах і студіях, а рівночасно створити центр, який плекав би науку на велику скалю. Щоб завдання це сповнити вкслід, товариство має власний дім з ресторанам, садом, салями для читання і засідань. Канцелярія товариства дає інформації в організаційних, наукових і технічних справах. На наукові досліди призначують фінансові допомоги. Так само допомагають убогим і зубожілим ученим та сиротам по учених взагалі. Членом „дому вченого“ можуть бути особи, що зложать 100 франків (= 35 золотим) річної вкладки.

Протекторат над товариством обняв президент републики, а до президії товариства належать м. і. П. Пенлеве, Ле Шателіє, Кльод, де Бройліе, Кальмет, Ш. Ріше.

ВАТА ІЗ ЛЬНУ.

Шеф фармацевтичного виділу з департаменту здоровля польського міністерства військових справ полк. Крупінський замовив у польських фабриках вату, зроблену з волокон льну. Одна з тих фабрик випродукувала вату бажаної якости.

Є це зроблена з краєвого сирівця шовковиста вата, яка дуже легко насякає. Має вона мінімальну кількість попелу (0,16%) себто менше попелу від вати, зробленої з бавовни. Першу продукцію краєвої вати, зробленої з льну, закупило польське міністерство військових справ, яке старається спонукати фабрики до виробу вати не тільки для внутрішнього ринку, але і на експорт. Тепер пробують робити з краєвих сирівців також і газу. Так само випрокукуваний у краю хірургічний шовк заступає вповні заграничний виріб.

ПРОҐІБІЦІЯ І УМОВІ НЕДУГИ.

В. Ф. Бравн, директор статистичного відділу державної комісії для психічної гігієни в Америці, повідомляє в „Бюлетині умової гігієни“ про зріст умових недуг на тлі алькоголізму, особливо серед дуже молодих людей, від 1920 р. Матеріялами для статистики Бравна послужили звідомлення статистичного уряду стейту Ню-Йорк та директорів лічничих та поправних заведень. Досліди виказали, що від введення проґібіційного закону кількість випадків надмірного уживання алькоголю значно зросла. У роках 1919—1920 обмежили продажу і уживання алькоголю так, що можна було заобсервувати зменшення психічних недуг, які походили з надмірного вживання алькоголю. Однак з цього часу кількість випадків щораз то більшає так, що в 1923 р. на 1 міліон мешканців було 13 випадків психічних недуг, викликаних алькоголізмом, в 1930 р. уже 26 випадків. Зате кількість випадків алькоголізму (без психічної недуги) зросла з 4 випадків (на 1 міліон мешканців) в 1926 р. на 15 в 1930 р. Коли рівняти цей стан із попередніми роками, незвичайно зросло число молодих людей, що мусіли лічитися на алькоголізм у лічничих заведеннях.

ДРУГА НАУКОВА ПЯТИЛІТКА.

Радянська всесоюзна академія наук випрацювала новий пятилітній плян своїх праць. А саме протягом 5 літ має працювати 1800 наукових експедицій академії коштом 106 міліонів карбованців при участи 6000 осіб (підчас попередньої пятилітки працювало 403 експедиції). У ділянці геольоґії буде працювати 513 експедицій (в попередній пятилітці було 135 геольоґічних експедицій), у ділянці географії 170 (26) експедицій, топографії 52 (12), гідрольоґії 166 (42), хемії 87 (46), хліборобства 324 (80), лісівництва 105 (11), зоольоґії, скотоводства та паразитольоґії 160 (43), метеорольоґії 35 (2), економічної антропольоґії 145 (6). В ріжних ділянках буде працювати 43 експедицій.

А. Л.

З наших музеїв.

З життя Т-ва „Бойківщина“ в Самборі.

Шесті загальні збори Т-ва „Бойківщина“ в Самборі відбулися дня 24. IX. ц. р., перший раз у своїй домівці, яку відступив для Т-ва безкорисно д-р Данило Стахура покищо на 10 літ.

Зі звітів д-ра Гуркевича, проф. Мартинця, д-ра Кобільника, проф. Филипчака і д-ра Скорика довідалися присявні члени, що Т-во розвивається гарно, число експонатів переступило вже 8.000. Між ними є деякі унікати, прим. шляхетські капоти зі Старого Самбора і Кільчич, гуня з погранича Бойківщини й Лемківщини — таких річей у ніякому музею не можна побачити, бо нарід ще перед війною перестав їх уживати. Найбільше приросту виказує відділ археольоґічний та етнографічний, одначе народня ноша ще мало заступлена і далеко їй до повноти. Місцеве бідне населення, на жаль, зникаючої вже ноші до Музею безплатно віддавати не хоче.

Упорядкування вишивок (3.000 предметів) кінчить п. О. Лишецька. Вона дала почин до виробу „бойківських килимів“, взорованих на бойківських вишивках і писанках. Килими, які виробляє килимарня п. Михайла Чухрая в Самборі, роблять дуже гарне, естетичне враження, є артистично викінчені і за рік або два буде можна їх побачити на виставі у Львові. Не зашкодилоб, якби бойківськими килимами зацікавилися наші заокеанські еміґранти в Америці. Записування топографічних назв та особових імен місцева інтеліґенція по селах переводить дуже пиняво, хоч відповідні квестіонарі видруковані, а також Т-во „Верховина“ у Стрию відбило їх на праці.

Поїздок було менше в цім році, як у попередніх роках. Зате Т-во видало І-ший випуск „Літопису Бойківщини“ в 1000 примірниках. Наклад вже на вичерпанні і кошти друку булиб покриті, якби тільки „післяплатники“ вирівняли свої належитости. Ці „післяплатники“, як і щоденній пресі, завдають Т-ву велику страту, бо через них не можна приступити до другого випуску, до якого матеріяли вже зібрані. Перше число „Літопису Бойківщини“ стрінулося з прихильною оцінкою проф. д-ра Крипякевича („Діло“), проф. Заїкіна („Дзвони“), Гренджі-Донського („Українське Слово“ в Ужгороді), д-ра Івана Есіха („Обзор“ у Загребі“), І. Б (американська „Свобода“) й ін.

Із замітніших гостей, які відвідали в останнім році Музей Т-ва і нарочно в тій цілі приїздили до Самбора, варто згадати: поета Закарпаття Василя Гренджу-Донського і д-ра Венгриновича з Ужгороду, о. ректора д-ра Сліпого, д-ра Святицького, який вже чотири рази (в цім році двічі) приїздив, д-ра Пастернака зі Львова, д-ра А. Чайковського з Коломиї, чеха Яна Кобзаня, маляря з Братислави, який в літі пішки перейшов цілу Бойківщину, а для Т-ва подарував чотири образи типів бойків, ним намальованих. З поляків відвідали Музей ґенер. консерватор д-р Кремер і д-р Пшеворська, референтка в міністерстві освіти, обоє з Варшави, воєвідський консерватор д-р Ґериунґ зі Львова, проф. політехніки Зубжицький, який побачив тут на перґаміні свій шляхетський герб і довідався, що його рід, тепер спольщений, виводиться з бойківського села Зубриці.

Прогульок зі сіл було лише чотири. Малі школярики, які імовірно ніколи львівських музеїв не будуть оглядати, не могли натішитися і на них Музей зробив велике враження, приучуючи їх шанувати старовину.

На статутах Т-ва „Бойківщина“ в Самборі крім Т-ва „Яворівщина“ і „Лемківщина“ заложено в останнім роц Т-во „Верховина“ у Стрию, отже тимсамим і східна Бойківщина має де складати свої експонати. Всі товариства розвиваються, лише „Перемищина“, не зважаючи на велике число своєї інтеліґенції, не може рушити з місця, заслонюючись буцімто тим, що єпископ Коциловський не відступає льокалю на поміщення музею. Здається, місто Чортків, де енерґійно до роботи береться адв. д-р Електорович, випередить Перемишль.

Як бачимо, провінція під науковим і музейницьким оглядом сама орґанізується. Ініціятиви і плянового проводу зі Львова якось не видко, не можна теж ніде побачити видань Н. Т. ім. Ш. в комплеті. Зате польські вчені, як д-р Домбковський, д-р Чоловський, д-р Сулімірський, д-р Фальковський, цікавляться живо Бойківщиною, присилають свої видання і спомагають вказівками Т-во.

Т-во „Бойківщина“ не дістає ніяких субвенцій ані з Повіт. Виділу, ані з маґістрату. Бюджет Повітового Виділу в Самборі доходить певно до 300.000 зол., а з того на українські установи ледви чи припадає 300 зол., отже астрономічна цифра 0.1 прц., хоч українське населення повіту становить 75 прц. і платить податків на суму яких 225.000 зол. річно. А щодо маґістрату, то він стягає навіть залеглий льокаторський податок за давній льокаль Т-ва і досі не поладнав подання, чи відступає уживання електрики в новій домівці безплатно.

З того бачимо, що Т-во „Бойківщина“ працює і розвивається виключно завдяки кільком ідейним одиницям — скромними засобами їх і відданих Т-ву членів.

В. Мик.

Хто буде президентом Польщ?

Опозиційна варшавська преса, у звязку з тим, що каденція през. Мосціцького кінчиться в травні 1933 р., твердить, що на становище будучого президента Польщі претендують Славек, Пристор і Світальський. Зате в проурядових колах кажуть, що президентом буде й далі проф. Мосціцький. Буде, мовляв, виконувати той уряд іще два роки, себто до часу аж сойм при кінці своєї каденції ухвалить нову конституцію.

Є теж чутки, що небаром уступить премієр Пристор, а його місце займе дотеперішній міністр внутрішніх справ Перацький.

—o—

ВІДГОМІН ЛЬВІВСЬКИХ ГАЛАБУРД В АНГЛ. ПАЛАТІ ГРОМАД.

12. грудня на засіданні Палати Громад посол-лейбурист Веджвуд заінтерпелював міністра закордонних справ про протижидівські ексцеси у Львові й інших містах у Польщі. Відповів державний підсекретар в уряді закордонних справ капітан Еден. Він сказав, що положення у Львові й інших містах тепер уже майже нормальне. Дальших неспокоїв не передбачують.

—o—

ЗА РЕВІЗІЮ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ.

Рада промислових палат у Польщі домагається у меморіялі до міністерства скарбу ревізії податкової системи, розложення на рати належностей за промислові свідоцтва, обниження катеґорій свідоцтв, обмеження екзекуцій та скасування особистих ревізій, переводжених екзекуторами.

ЗМІНИЛИ ВИКЛАДОВУ МОВУ.

БУНФОНТЕН, 13. XII. ПАТ. В одній з тут. вищих шкіл змінили викладову англійську мову на бурську. Це другий такий випадок у тут. школах. Англійці гостро запротестували проти цієї зміни.

ВИСТАВА КНИЖОК.

МОСКВА, 13. XII. ПАТ. Отворили тут виставу книжок у 65 мовах і діялектах народів що живуть у СРСР.

АНГЛІЙСЬКА НОТА ДО ВАШІНҐТОНУ.

ЛЬОНДОН, 13. XII. ПАТ. Англійський уряд вислав нині ноту до Злуч. Держав у справі довгів. У ноті сказано, що В. Британія готова заплатити з тим, що розглянуть цілу справу довгів.

У політ. колах думають, що англ. ноту вислано, щоби піддержати фр. прем'єра Еріото в парляменті.

Атентат на бувшого цісаря Вільгельма.

БЕРЛІН, 13. XII. ПАТ. У Вільгельмовій палаті в Дорні придержали вчора вполудне невідомого чоловіка, який хотів виконати атентат на бувшого цісаря. Заалярмована поліція при помочі прислуги обезсилила атентатчика. Найшли при ньому набитий револьвер тяжкого калібру. Арештований зізнав, що він німецький горожанин і від кількох днів є в Дорні. Більше не хоче зізнати.

БЕРЛІН, 13. XII. ПАТ. Палатна сторожа і поліція відмовляються дати ближчі вияснення про атентатчика. Виявляється, що йому вже в неділю вдалося дістатися до палати. Тоді служба прогнала його. Він домагався, щоби його впустили до мешкання б. цісаря.

—o—

ТАЙНЕ ЗАСІДАННЯ РОЗБРОЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 13. XII. ПАТ. Сьогодні відбулося тайне засідання президії розбройної конференції. Взяв участь у ньому й німецький делеґат Вальзеке. Президія ухвалила скликати збори на 31. січня. Французький делеґат предложив зачати працю від дискусії над французьким пляном організації мира. Предложення приняли.

СПРАВА МАНДЖУРСЬКОГО КОНФЛІКТУ.

ТОКІО, 13. XII. ПАТ. Англійський амбасадор радив японському урядові приняти концепцію консулярної комісії в справі Манджурії на основі женевського проєкту.

Заходи ці не вдалися. Японський уряд поручив своєму делеґатові у Женеві не згодитися на полагодження спору консулярною комісією.

—o—

ВКРАЛИ ПЛЯНИ ФР. ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

У Ліль арештували якогось чоловіка, який вкрав у поїзді течку з конструкційними плянами французьких воєнних кораблів.

—o—

ЗАВОРУШЕННЯ У БРЕСЛЯВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.

У бреславському університеті повторилися заворушення. Ректор візвав поліцію до університетського будинку, щоби завела порядок.

—o—

РЕВОЛЬВЕРОВІ АТЕНТАТИ В ШІКАҐО.

ШІКАҐО, 13. XII. ПАТ. Вчорашньої ночі виконали тут кілька револьверових атентатів. Виявляється, що це відповідь тут. апашів на розпорядок през. Чермака у справі очищення міста від небажаних елементів.

—o—

НЕ ХОЧУТЬ ЛЕТІТИ РАЗОМ.

НЮ ЙОРК, 13. XII. ПАТ. Емі Джонсон і її чоловік Моллісон закинули плян летіти разом. Кожне з них відлетить іншим літаком. Емі Джонсон має відлетіти до Европи в кінцем грудня.

НОВИНКИ

— Черевики, кальоші, снігівці, пантофлі і всяке інше взуття купуємо виключно в „КОМЕТІ", Львів, Ринок 21, Станиславів, Сапіжинська 10.

— „Distinction" косметичний кабінет, Львів, вул. Коперника ч. 42 а, II. пов., телеф. 72-19. Виконує всі косметичні заходи (усуває зморшки, вигладжує і відмолоджує церу, усуває плями, лойотоки, веснянки, червоність шкіри та ін.) чисто індивідуально. Уживає найновіших метод найаіпшими косметичними засобами, під гарантією нешкідливими. Ціни дешеві для П. Т. урядничок та студеток знижка. Години принять від 10—14 та від 15—19. 996 2-10

— Свято Б. Лепкого в Рогатинщині. Дня 22. ц. м. відсвяткує Рогатинщина заходами філії „Учительської Громади" й гімназійної молоді 60-ліття поета Богдана Лепкого. У салі „Українбанку", в год. 7. веч. відбудеться концерт. По концерті комерс у будинку української гімназії. Шановний Ювилят відвідає особисто це свято й милу для Нього Рогатинщину. — За філію „Учительської Громади: Ю. Каменецький, голова, І. Вербяний, писар.

— Похорони еміґранта. 11. грудня ц. р. помер у львівській клініці нервових недуг еміґрант з В. України, визначний земський діяч Полтавщини, Григорій Макаренко (брат б. члена Української Директорії). Сьогодні 14. грудня в 2. год. попол. відбудеться винос тіла покійного з клінічної каплиці при вул. Пекарській і проводи його на Янівський цвинтар. Львівська еміґрація запрошує українське громадянство своєю присутністю віддати останню пошану покійному.

— Дар „Маслосоюзу" на бідних. Львівський маґістрат дістав від „Маслосоюзу" з нагоди 25-ліття заснования цієї кооперативної установи 1000 літрів молока і 200 кільо масла для безробітних.

— З Українського Технічного Т-ва. У середу, 14. ц. м. в год. 6.30 веч. у домівці Т-ва (Ринок 10. II. пов.) відбудеться дискусійний вечір з рефератом інж. А. Мілянича: „Безробіття інтеліґенції".

— Концерт співака д-ра В. Тисяка у Коломиї. Дня 3. грудня відбувся заходом кружка „Рідної Школи" в Коломиї концерт оперового співака д-ра В. Тисяка. Акомпаніювала п. Ірина Сатурська. У програму концерту входили твори Січинського, Матюка, Кудрика і ін. Саля Народного Дому була переповнена, а публика зі щирим захопленням викликала артиста, що мусів співати понад програму. Концерт скінчився також гарним фінансовим успіхом.

— Засудили б. касієра „Огніска". Львівський трибунал засудив 52-літн. друкаря Конст. Мацькука, бувш. касієра т-ва львівських друкарів „Огніско" на півтора року тюрми за крадіж 5.602 зол. Засуджений на розправі жалував свого вчинку та сказав, що передасть для „Огніска" 1300 зол., які йому належаться з Каси Хорих.

— Арештували б. поліцая. У звязку з аферою львівського адвокатського соліцитатора Сидорчука (якого арештували в жовтні ц. р.), слідчий суддя приказав арештувати емеритованого поліцая Гн. Новогродзького.

— Вбили трьох побережників. 14. листопада вбили в Нагуєвичах (пов. Дрогобич) у державному лісі підчас служби побережника Юрія Салька, 25. листопада вбили в Рафайловій побережника Хр. Штенцеля, а 11. грудня в Печеніжині вбили також підчас служби побережника Василя Олексишина. Вбивників покищо не арештували.

— Шибениця у Чорткові. Вчора повісив кат у Чорткові Вол. Сенюту, що вбив ґрафа Баворовського. До останньої хвилини Сенюта був спокійний та перед смертю написав листа до свого шурина.

— Вибух бомби під воєвідством і маґістратом. У Лодзі у вівторок якась прохожа жидівка зачепила ногою біля воєвідства за якусь бляшанку, завинену в папір. Коли підняла цю бляшанку, вона вибухнула та розірвала жидівку на шматки. Рівночасно в воєвідстві вилетіли шиби. Здогадуються, що це комуністична робота. Якої чверть години опісля найшли другу бомбу під маґістратом, яка ще не вибухнула. Її розібрали.

— Ріжні вістки. Чехословацький уряд звернувся до американського з проханням відложити йому речинець сплати воєнного довгу, який треба заплатити 15. грудня. — 15. грудня з нюйорських шпиталів звільнять 1000 чужинців урядовців, на яких місце прийдуть американці.— В Арґентині сподіваються цього року небувалих жнив на ячмінь, овес і жито. — В Ірляндії повстала Ліґа бойкоту англійських товарів під проводом пані Мек Брайд: вона є рідною сестрою відомого генерала Френча, що проводив у 1914 р. англійською армією у Франції. — Група американських жидів почала будувати велику санаторію у Палестині. — У Ленінграді відкрили новий будинок Всесоюзної транспортової Академії ім. Сталіна, він побудований за пляном архітекта Михайловського московського архітекта Михайлов... — У південній частині Мароко недалеко Джеґель Саро, місцеві бандити напали на військове авто і забрали всіх 6 осіб на ньому; французький відділ обстрілював утікачів. — Згідно з новим китайським цивільним кодексом у Китаю скасували багатоженство. — Зі Сени виловили тіло артистки Марселіни Роме, за яким шукали цілий тиждень. — 12. ц. м. Троцький вернувся до Стамбулу і заявив, що дуже радий із свого повороту до Туреччини.

— По гроші на почту холитимуть люди у Німеччині. Тому, що щораз частіше трапляються там напади на грошових листарів, м-ство почти та телеграфів постановило виступити з проєктом скасувати службу грошових листарів. Інтересанти мусіли би самі відбирати собі гроші на почті.

— Роздача нагороди Нобля. У Стокгольмі в великій концертовій салі роздали нагороди цьогорічним лавреатам Нобля. Присутній був король і вся королівська родина. Нагороду з ділянки хемії одержав професор І. Лянгмюїр, в ділянці фізіольогії та медицини професор Шерінгтон і професор Адріян. Нагороджений в ділянці літератури письменник Джон Ґельсуорті наслідком недуги не був на цьому святі. Його нагороду взяв англійський посол.

— У Фінляндії вже вільно пити. Президент фінляндської републики Свінгуавуд підписав нєвий закон, принятий парляментом про скасування прогібіції. Згідно з обовязуючим розпорядком у Фінляндії від 12. грудня ц. р. новий протигібіційний закон війшов у життя. Відтепер алькоголь продаватимуть нормально, крім неділь і свят.

— Гітлер вояком Швейком. Якийсь Менд написав свого часу книжку про геройства Гітлера на фронті підчас війни. Ця книжка змінювала довіря до Гітлера між масою його безкритичних прихильників. Тепер Менд посварився з Гітлером, виступив із його партії і заявив прилюдно, що написав цю книжку на замовлення, вигадавши всі там змальовані геройства.

— Шлюб у воздусі. Чотири літаки над Мадридом везли цими днями весільних гостей, новоженців, державного урядовця для реєстрації подруж і священика. Священик в останній хвилині відмовився дати молодій парі шлюб і тільки її поблагословив. Було це наслідком рішення мадридського епископа Алькалі, який заявив, що згідно із канонічним правом шлюб треба давати у церкві, а поза нею тільки у виїмкових випадках і за дозволом папи. Протестанти і члени ріжних некатолицьких християнських віроісповідань давно вже вінчаються у воздусі.

Із судової салі.

ДРУГА ТРАНША АРЕШТОВАНИХ У СПРАВІ ВЕЛИКОДНИХ ЛЕТЮЧОК ОУН ПЕРЕД ОКР. СУДОМ У ПЕРЕМИШЛІ.

Дня 15. ц. м. розпочалася перед судом присяжних у Перемишлі, розписана на 2 дні розправа, за розкидання відомих летючок у часі Великодних Свят ц. р., в добромильському повіті. Перед судом станули: Іван Кузич з Хирова, студ. прав, Дмитро Глухий з Пятниць коло Добромиля, прив. урядник, Осип Тожовець з Ляцка пов. Добромиль, гімн. абітур., Володимир Вітик з Гільська пов. Добромиль, абс. гімн., Михайло Городецький з Гільська, рільник, Іван Мащак зі Смільниці, пов. Добромиль, рільник, Онуфрей Юристовський, рільник з Коростенка в. Хирова та Андрій Барнич, рільник з Лісковатого пов. Добромиль. Два останні відповідають з вільної стопи. Перших шістьох зі слідчої вязниці. Всі обвинувачені у злочині з арт. 154. § 2. кк. Розправу веде віцепрез. окр. суду Пеце, вотують сос. Харлампович і Матия, обвинувачує прок. Тимінський, боронить адв. д-р В. Загайкевич.

Акт обвинувачення побудований на тому що всі обвинувачені (з виїмком О. Тожівця) призналися у часі поліційних доходжень. У часі судового слідства обвинувачені свої зізнання частинно відкликали. Притоку до цієї справи дала ревізія, переведена у обв. Івана Мащака у Смільниці в звязку з доходженнями, веденими в аналоґічній справі на терені перемиського повіту. У І. Мащака найдено кільканадцять предметових летючок, які, після його вияснення він мав одержати від С. Юристовського. Цей останній вказав у ході дальших доходжень на Глухого і Барнича. А Глухий виявив як дальших учасників поширювання летючок Кузича, Тожівця, Вітика та Городецького. До розправи повізвав суд на внесок прокуратора 6-х свідків. Оборонець д-р В. Загайкевич вніс подання на покликання 11 свідків оборони.

СПОРТ.

НОВИНИ ЗІ СВІТУ.

АВСТРІЯ. Відень. Товариські змагання: Рапід — Вієнна 3:1, Алміра — Вакер 8:2, Гакоаг — Лібертас 6:2, Спортклюб — Нікольсон 4:3. Клюби Австрія і В. А. Ц. виїхали на заграничні виступи до західних країн: Австрія — Корінтіянс (Париж) 4:2, Антверпія — Австрія 4:2.

ДАНІЯ. Міжнародні змагання у ситківці Німеччина — Данія закінчилися перемогою німців 8:2.

МАДЯРЩИНА. Копаний мяч: III. Керілет — Атілля 1:0, Уйпешті — Шорокшар 0:0, Будай — Шегедін 4:1, Бочкай — Кішпешт 3:2. Гаківка: Б. К. Е. (Будапешт) — В. А. Ц. (Відень) 8:0 і 7:1. Мистецтво Мадярщини в ситківці на 1932 рік добули: серед мущин Керлінг, а серед жінок Шредер.

ПОЛЬЩА. Краків — Шлеськ 5:1. Міжокружні змагання робітничих репрезентацій коп. мяча. Гаківка: Катовиці — Бреслав 2:0, Краковія — Шл. Т. Л. (Катовиці) 3:0. Шведські боксери розіграли крім міжнародніх змагань у Познані (8:8) також дві міжмістові стрічі: Стокгольм — Іновроцлав 13:3 і Стокгольм — Лодзь 7:9.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА. Гунгарія (Будапешт) — Братислава 6:4, Спарта — С. К. Клядно 9:1, С. К. Лібен — Славія 3:1, Богеміянс — Вікторія-Пільзен 2:2. Л.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 13. XII. 1932. за масло експортове та десерове пріма 3·00 зол., за літру молока 19—21 сот., літру сметани 0·90 зол., копу 7·00 яєць зол.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Йосиф Бунита: У ТЕКСАСІ. Оповідання з недавнього минулого. З чеської мови переклав В. Короліз-Старий. Накладом Редакції часопису „Жіноча Доля“. Коломия 1932. Стор. 62. Форм. 16°.

Петро Карманський: УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В БРАЗИЛІЇ. Зі світлинами. Львів 1931. Накл. Кооп. „Рідна Школа“, ст. 24.

Богдан Кабарівський: СТРІЧКАМИ В ЖИТТЯ. Вибір поезій. Львів, 1933, ст. 64. В-во „Дажбог“ ч. 5.

ЖУРНАЛИ.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам. Ч. 11. Зміст: Х. На маргінесі одної книжки. — С. С.: Рефлексії католика про сучасну крізу. — о. І. Новосад: Самарини. — Ол. Козьоринський: Священик та маєтковий і дороговий податок. — о. Вол. Кармазин: Дещо про катихизацію женихів. — За українську школу. — о. Г. Костельник: Який пан, такий крам. — Нові книжки. — Всячина.

ХЛІБОРОБСЬКИЙ ШЛЯХ, місячник, ч. 12, грудень. Зміст: Про домо (стаття редакційна). — І. Л.: Своерідний український імперіялізм. — „Обізвалися ножиці“... (Спільний виступ „Діла“ і „Мети“ в обороні „братчиків“). — Т. Коструба: Гетьман Іван Скоропадський (1708—1722). — Проф. д-р О. Авгаген: Сільське господарство в СССР. — Хроніка. Лист до редакції „Хлібор. Шляху“. — З організаційного життя. — Посмертна згадка. — Нові книжки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах 8.93 і пів.

Валюти. Девізи.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 123.68, 123.99, 123.57; Данціг 173.20, 173.65, 172.77; Голяндія 358.75, 359.65, 357.85; Льондон 29.25, 29.37, 29.38; Ню Йорк чеки 8.92.5, 8.94.5, 8.90.5; Ню Йорк кабель 8.92.9, 8.94.9, 8.90.9; Париж 34.85, 34.94, 34.76; Прага 26.43, 26.37; Швайцарія 171.75, 172.18, 171.32; Італія 45.75, 45.97, 45.53; Берлін 212.25.

Акції.

Банк Польський 86.50, 87 і одна четверта.

ЗБІЖЕ.

Ціни біржеві. Ціни ринкові. Льоко Підволочиська: Пшениця дв. 740 26.00—26.50, Пшениця дв. 720 24.00—24.50, Пшениця збірна 21.50—22.00, жито одноціле 14.00—14.50, жито збірне 13.00—13.25, Ячмінь на мливо 10.50—11.00, Фасоля біла 14.00—18.00, Горох полевий 15.00—17.00, Бобик 11.00—12.00, Висівки житні (б. мішка) 5.75—6.00, Висівки пшеничні 6.00—6.25, Просо краєве 12.00—12.50, Конюшина черв. звич. 95.00—100.00, конюшина черв. без каняки 110.00—115.00, Конюшина черв. насін. без кан. 97 проц. 120.00—125.00, Льоко Львів: Пшениця двірська 740 28.00—28.50, пшениця двір. 720 26.00—26.50, пшениця збірна 23.50—24.00, ячмінь на мливо 12.75—13.25, мука пш. люкс. 50.00—51.00, мука пш. 50 проц. 46.00—47.00, мука житня 55 проц. 29.50—30.00, висівки ячмінні 7.50—8.00, крупи ячм. грубші 22.00—23.00.

Інші курси незмінені.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 14. грудня год. 8.15 Симфонічний концерт (Віттенштайн, Должицький).

Четвер, 15. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмари“ (Абон. 4).

Пятниця, 16. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“.

Субота, 17. XII. год. 7.30 веч. „З малої хмари“ (Абон. 4).

Неділя, 18. XII. год. 3.30 попол. „Занадто правдиве, щоби було добре“ (Абон. 3. Ціни знижені).

Неділя, 18. XII. год. 7.30 веч. „Орфей у пеклі“.

Театр Ріжнородностей.

Середа, 14. грудня год. 7.30 веч. „Олімпія“.

Четвер, 15. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (вистава закуплена. Абон. 4).

Пятниця, 16. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).

Субота, 17. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).

Неділя, 18. XII. год. 3.30 попол. „Цілунок перед зеркалом“ (Ціни знижені. Абон. 3).

Неділя, 18. XII. год. 7.30 веч. „Роскіш чесности“ (Абон. 4).

Кіна.

АДРІЯ: Пат і Патахон і Льорель і Гарді.

АПОЛЬО: „Банда Бубуля“.

АТЛЯНТІК: „Пісня ночі“.

КАСІНО: „Іх доля та недоля“ (Льорель і Гарді), Весела парада на весело „Чарлі рятує Европу“.

КОЛЬОСЕЙ: „Франкенштайн“ ревія „Трупа веселого амора“.

КОПЕРНИК: „Під фальшивим прапором“.

МАРУСЕНЬКА: „Під фальшивим прапором“.

МІРАЖ: „Любка з Тагіті“ та Льорель і Гарді.

ОАЗА: „Жовта маска“ й ревія.

ПАЛЯС: „100 метрів кохання“.

ПАН: „Гори в полумях“.

ПАСАЖ: „Небезпечний шлях“ (Том Мікс), „На провесні“ Жеромського.

ПРОМІНЬ: „Домагаюся розводу“ й ревія.

СТИЛЕВЕ: „Люди на стійці“ і ревія.

УТІХА: „Американські пачкарі“ (Боб Костер), „Пат і Патахон, винахідники пороху“.

ХИМЕРА: „Шангай-Експрес (з Марлевою Дітріх).

Закордонне радіо.

Середа, 14. грудня 1932.

Ляйпціг (389,6) 19.30 „Червона шапочка“ фант. опера Боальдіе, **Братислава** (278,8) 19.30 „Козі фан туте“ оп. Моцарта, **Гільверзум** (296,1) 21.40 Вечір Гайного, **Міляно** (331,4) 20.30 Комедія, джез, **Брно** (341,7) 20.25 Симф. концерт, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів, Гельмі Пиелі, **Берлін** (419) 11.30 Концерт, 15.55 Пісні Шліпе (альт), 21.06 „Стеля“ траг. Гетого, **Білгород** (430,4) 12.05 Концерт, 21.30 Японські настрої (концерт), **Рим** (441,2) 13.00 Музика, 20.45 „Ля Віта бреве“ оп. Фалі, **Лянгенберг** (472,4) 20.00 Країна степів (Пісні, танці, балачка, музика), **Прага** (488,6) 20.05 Концерт, **Брюселя** (509,3) 22.00 Вальонський вечір, **Мінхен** (532,9) 19.05 „Гугеноти“ оп. Маєрбера, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 16.35, 19.00 Концерт, 18.15 муз.-літ. авдиція, 24.00 Оп. арії.

Четвер, 15. грудня 1932.

Братислава (278,8) 12.30 Концерт, **Бреслав** (325) 11.50 Концерт, 20.00 „Ромео і Юлія“ траг. Шекспіра, **Міляно** (331,4) 11.15, 19.00 Музика, 20.30 „Князь Ігор“ оп. Бородіна, **Штутгарт** (360,6) 19.30 Нар. пісні, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів, Арві Геніне, **Букарешт** (394,2) 19.40 Опера, **Прага** (488,6) 15.30 Спів, Єлінкова, 20.00 „Міщанин шляхтичем“ ком. Моліера, муз. Люлі, **Відень** (517,2) 17.05 Суч. музика, 20.35 Брамсові твори, **Рига** (525,4) 18.30 „Сляй“ оп. Вольф-Ферарія, **Мінхен** (532,9) 19.50 Концерт, **Будапешт** (550,5) 19.45 Концерт, **Харків** (937,5) 10.00, 15.00, 19.00 Концерт, 12.15 Українська музика, 16.35 Гумор, сатира, 24.00 Музика, нар. пісні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 14. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 17.00 Грамофон, 13.20 Метеорол. комун. 15.15 Господар. комунікат, 15.25 Скавтівський куток, 15.35 Для дітей: „Велика промова до малих дітей“ (Корнель Макушинський), „Загадки“, 16.00 Рецітель 9-літн. піяніста Штрікса, 16.20 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 „Посічнева еміграція 1865—1880“, 17.25 Театр. комунікат, 17.40 Авд. Блакитних, 18.00, 18.35 Легка музика, 18.25 Рільн. скринька, 18.55 Літ. балачка, 19.10 Всячина, 19.30 „Норвід і Бжозовський — прекурсори“, 19.45, 21.00 Прес. рад. денник, 20.00 Хор „Еріяна“, 20.55 Спорт, 21.05 Фортепян, 22.00 На овиді, 22.15 Пісні (Ол. Рушковська), 22.40 „Людв. Заменгоф“ відчит в есперантській мові, 22.55 Урядовий метеор. і поліційний комунікат, 23.00 Легка музика.

Четвер, 15. грудня 1932.

11.40 Огляд преси, 11.58 Час, 12.10, 15.25 17.00 Грамофон, 12.30 Метеорольоґ. комунікат, 12.35 Шк. концерт, 15.15 Господ. комунікат, 16.00 Балачка про моду, 16.12 Грамофон, Сільва рерум, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 „Людв. Заменгоф“, 17.25 Скринька для дітей, 17.40 Відчит, 18.00 Солісти, 19.00 Суч. румунські поети, 19.15 Всячина, 19.30 „Пес-фільософ“ опов., 19.46 Прес. рад. денник, 20.00 Легка музика, Спортові вістки, додаток до прес. рад. денника, 21.00 „А всьому винна рожа“ авд., 22.55 Метеорольоґ. і поліц. комунікат, 23.00 Танк. музика.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Виділ філії Т-ва „Просвіта“ ім. Шевченка у Львові почувається до милого обовязку зложити цим шляхом щиру подяку усім Вп. Виконавцям поодиноких точок на Академії з нагоди 64-их роковин „Просвіти“ в дні 11-го ц. м. В першу чергу дякує голові Матірного Товариства Вп. д-рові Ів. Брикові за глибоку змістом святочну промову. Далі дякує хорові Вп. питомців Духовної Академії під дбайливою підготовкою і орудою Вп. Жолкевича. При тому висловлює свою гарячу подяку Високопреподобному Ректоратові тієї Академії за те, що Він усе з великим зрозумінням справи ставиться до просвітніх змагань, зокрема до всяких починань нашої філії, заохочуючи своїх Питомців до культурно-освітної, громадської роботи та й особисто слідкує за нею. Дякує теж широко-знаному мистцеві нашої співацької культури Вп. Дм. Котькові, який виступив з двома своїми хорами за ласкавим дозволом Впр. Ректорату Мал. Семин. та Вп. Дирекції дівочого семин. Дякує просвітянському муж. хорові, який доля від давна вже звязала з нашою філією, зокрема Вп. диригентові ч. Осташевському за гарно відспівані точки, а Вп. п. Оксані Согар за її симпатичні сольоспіви. Просить рівнож Вп. Марію Конрад приняти подяку за акомпаніямент. Дяка Вп. дівочому гурткові і знесінської читальні „Просвіти“, а зокрема Вп. д-рові Бариляkові за виведення гарного зразку народнього мистецтва „Ягілок“, які сьогодні — на жаль — йдуть уже в забуття. Вкінці дяка усім Вп. Приявним, які масовою участю як одна велика просвітня родина звеличали спільно память великої історичної хвилини. — **Виділ філії „Просвіти“ ім. Шевченка у Львові.** 1006 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

XXVI ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Дому торговельно-промислового
„ДОСТАВА“
кооперативи з обм. порукою у ЛЬВОВІ відбудуться дня 30. грудня 1932 р. в год. 5. попол. в кімнатах кооперативи у Львові, вул. Домініканська 11, І. п. з таким порядком нарад:

1) Отворення Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу Загальних Зборів з дня 8. XII. 1931.
3) Звіт Управи з діяльности і рахункове замкнення кооперативи за адмін. рік 1931-32.
4) Звіт Контрольної Комісії і внесення на уділення абсолюторії.
5) Звіт з переведеної ревізії Р. С. У. К.
6) Затвердження біляису і внесок на покриття страти.
7) Доповнюючий вибір 3 членів Надз. Ради і 1 заступника.
8) Означення згідно з § 42. статута межі про признавання кредитів і затягування зобовязань.
9. Внески і запити.

Річний звіт, рахунки і біляис виложені в льокалі кооперативи до перегляду членів.

За Надзірну Раду:

о. Ал. Стефанович — президент. **о. Юл. Дзерович** — секретар.

Управа кооперативи „БУДУЧНІСТЬ“
в Тернополі оголошує
КОНКУРС
на виконання шкіцового проекту будинку на поміщення фабрики паперців і туток на таких умовах:

1) Проекти мають бути внесені до канцелярії кооперативи „Будучність“ в еТрнополі, вул. Липова 2 найдальше до дня 10. січня 1933, 12 год. в полудне. 2) Проект, що має обіймати мети усіх кондигнацій, потрібні для загальної орієнтації доземі перерізи та вид будинку, має бути підписаний окремим кличем, а в долученій замкненій коверті має бути подана адреса автора проекту і клича. 3) Надіслані проекти буде розглядати і приймати окреме жюрі, зложене з 2-ох фахових інжинірів запрошених на пропозицію Українського Технічного Т-ва у Львові і Дирекції кооперативи. За найкращі принятї проекти будуть признані 3 премії в висоті 350, 200 і 100 зол. платні в два тижні по ореченню жюрі. Відзначені премією проекти стають власністю кооперативи „Будучність“. Жюрі може не приняти ні одного проекту. Неприняті проекти відішлеться авторам на подану адресу разом з відписом протоколу жюрі. Ближчі дані, як мапка та перекрої площі, величина будинку та окремі диспозиції щодо призначення і розміщення поодиноких убікацій вишлеться інтересованим за оплатою 5 зол.

За Управу Кооперативи:
Д-р Степан Чумак. Іларіон Брикович.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10